

Lokalni vrhovi, globalno učenje

ABC okoljskega učenja 5

7.4.2026 ob 13.00

Izobraževanje o gorah in z gorami v konceptu VITR

Predavanje se v prvem delu posveti problematiki gorskosti in vloge gora v družbi skozi zgodovino in danes. Sledi poudarek o vlogi gora pri Slovencih skozi zgodovino vse do danes in kako so gore oblikovale slovensko identiteto. V nadaljevanju se bomo posvetili vidikom vzgoje v gorah in z gorami pri vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj. Posvetili se bomo priložnostim in pastem izobraževanja o gorah in v gorah ter poudarili pomembnost gorskih pokrajin pri procesu poučevanja na prostem in v naravi.

Matej Ogrin

Matej Ogrin, predavatelj na Oddelku za geografijo FF UL, trenutno tudi predstojnik Oddelka za geografijo. Med drugim predava vsebine s področja Geografije gora in zavarovanih območij, Klimatogeografije in Pokrajinske ekologije in od leta 2009 tudi predsednik CIPRE Slovenija, društva za varstvo Alp.

9.4.2026 ob 9.00

Kje je ledenik? – Raziskovanje arktično-alpske pokrajine

Regija Tromsø na severu Norveške je postala mednarodno turistično in geopolitično žarišče. Obdana je z arktično pokrajino gora, ledenikov, fjordov in dolin, ki ponuja skoraj neskončne možnosti za doživljanje narave in izobraževanje. Kako lahko v izobraževanju odraslih na igriv način vključimo vrednote trajnosti? V tem predavanju bomo raziskovali pokrajino in ugotovili, kaj se lahko naučimo, če jo z učečimi se prehodimo od morja do vrha. Na simbolični poti do ledenika in nazaj se bomo sproti učili naravoslovja, razmišljali o norveških pogledih življenja v naravi (t. i. friluftsliv) v izobraževanju in razvoju spretnosti z igro. Pokrajino bomo obravnavali kot razvijajoči se ekosistem in spoznanja povezali s širšo sliko učenja na prostem.

Jan Höper

Jan Höper deluje kot profesor naravoslovne didaktike na UiT – Arktični univerzi Norveške v Tromsø. Po izobrazbi je biolog, muzejski pedagog ter učitelj kemije in naravoslovja. Zanimajo ga poznavanje vrst, učenje na prostem ter vključevanje kemije in Samsijskih perspektiv v naravoslovno izobraževanje in učenje na prostem.

Cecilie Harr Moen

Cecilie Harr Moen ima bogate izkušnje na področju turističnega vodenja v naravi ter poučevanja odraslih na Svalbardu (Norveška) in Grenlandiji. Njeni raziskovalni interesi vključujejo igro in učenje v naravnem okolju, Samsijske perspektive v rekreaciji na prostem ter trajnostnost v športni vzgoji in učenju na prostem. Trenutno deluje kot predavateljica za učenje na prostem in športno vzgojo na UiT – Arktični univerzi Norveške v Tromsø.

10.4.2026 ob 9.00

O branju zemljevidov: metafora, materialnost in podvigi v neznano

Vsak, ki je kdaj hodil po divji ali neznani pokrajini, ve, kako koristen je zemljevid. Moje delo na High Mountain Institute v Koloradu vključuje poučevanje mladih, kako uporabljati zemljevide za orientacijo v gorah in kanjonih ameriškega zahoda. Kot učitelj književnosti se zanašam tudi na konceptualne zemljevide (učne načrte, priprave na pouk ipd.). V tem predavanju želim razmišljati o tem, kako izdelujemo zemljevide in kako jih beremo iz perspektive izkustvenega pedagoga. Želim raziskati nekatere sicer očitne predpostavke, kompromise in vprašanja, ki se implicitno pojavljajo, kadar kompleksno realnost skrijemo na dvodimenzionalno ravnino.

Jacob Sheetz-Willard

Jacob Sheetz-Willard je učitelj, pisatelj, ultramaratonec in vodnik po divjini. Živi v Skalnem gorovju v podeželskem Koloradu, ZDA. Kot učitelj in vodstveni delavec na High Mountain Institute omogoča dijakom stik z naravnim okoljem. Organizira večtedenske odprave v divjino, zahtevne akademske programe in skupnostne programe, vezane na prostor.

16.4.2026 ob 9.00

Moja srečanja s Himalajo

Predavanje sledi vseživljenjski gorniški poti Vikija Grošlja od prvih vzponov na slovenskih hribih do najvišjih vrhov vseh sedmih celin, s posebnim poudarkom na Himalaji. Predavanje oriše pot od zgodnjih začetkov v Centralnih Alpah do pionirskih vzponov na nekatere najzahtevnejše gore sveta. Na podlagi desetletij odprav in izkušenj, pridobljenih daleč od doma, Grošelj razmišlja o tem, kaj so ga velike gorovja sveta naučila – o tveganju, vztrajnosti, odgovornosti in ponižnosti.

Viki Grošelj

Viki Grošelj je slovenski alpinist, himalajec, pedagog, gorski vodnik in gorski reševalec. Sodeloval je na več kot tridesetih odpravah zunaj Evrope in osvojil deset od štirinajstih osemtisočakov, večinoma brez dodatnega kisika. Je prvi Slovenec, ki je opravil projekt Sedmih vrhov, ter avtor ali soavtor več kot štiridesetih knjig. Njegovo delo je mednarodno priznано tako zaradi alpinističnih dosežkov kot humanitarnega udejstvovanja.

17.4.2026 ob 9.00

Spretnosti za bivanje - Produkcija znanja in kulturne spremembe skozi participativno akcijsko raziskovanje v italijanskih gorah

Ali obstajajo specifična znanja in spretnosti, potrebni za soočanje s spreminjajočimi se socio-ekološkimi gorskimi pokrajinami? Ali je mogoče razviti posebne zmožnosti na tem področju? Kako lahko družboslovne raziskave podprejo te procese?

V tem predavanju bodo raziskovalci iz Groupe de Recherche en Education à l'Environnement et à la Nature na Univerzi v Valle d'Aosta predstavili lastne antropološke in sociološke študije primerov participativnega akcijskega raziskovanja v italijanskih Alpah in Apeninih. Razpravljali bodo o vlogi inovativnih, ciljno usmerjenih in prostorsko umeščenih pobud pri krepitevi ozaveščenosti in teritorialne ukoreninjenosti v gorskih območjih, zlasti med mladimi. Na srečanju bodo izpostavili gore kot prostor skupnega učenja in soustvarjanja znanja, kjer novi prebivalci, lokalne skupnosti in institucije sodelujejo pri zamišljanju in gradnji skupne prihodnosti.

Montagne in Movimento (MIM)

Montagne in Movimento (MIM) je program uporabne antropologije, ki spodbuja aktivno sodelovanje, učenje in izobraževanje v gorskem okolju prek participativnega akcijskega raziskovanja. MIM je del Groupe de Recherche en Éducation à l'Environnement et à la Nature (GREEN), multidisciplinarne raziskovalne skupine na Univerzi v Valle d'Aosta, ki se osredotoča na izobraževanje o naravi, okoljsko pedagogiko, afektivno ekologijo in ekopsihologijo.

V tem spletnem seminarju bomo spoznali pet raziskovalcev MIM-GREEN:

Giulia Mascadri, Andrea Membretti, Gabriele Orlandi, Valentina Porcellana, in Roberta Clara Zanini

Prijava na predavanja